بازتاب

واکنش وزارت صنعت، معدن و تجارت به یک گزارش

وزارت صنعت، معدن و تجارت در واکنش به گزارش «بازار عید بدون نظارت؟» که در تاریخ ۲۱ اسفند ۱۴۰۲ منتشر شده است توضیحاتی را به دفتر روزنامه ارسال کرده است که «شرق» به جهت احترام به قانون مطبوعات و اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری متن را عینا منتشر می‌کند.

«وزارت صنعت، معدن و تجارت بر اساس مأموریت و وظایف ذاتی خود در دو حوزه سیاست‌گذاری و اجرا، همزمان الزامات دو بخش اصلی اقتصاد یعنی سمت «عرضه» شامل تولید و توزیع و سمت «تقاضا» یعنی مصرف را به صورت توأم مد نظر قرار می‌دهد. بر این اساس، در کنار توجه به دغدغه‌های بخش تولید و تلاش برای رفع آنها که البته با موانع و چالش‌های متعددی روبه‌رو است و همچنین بهره‌گیری سنجیده و هدفمند از ظرفیت واردات برای تنظیم بازار داخل با اولویت‌داشتن تولید داخلی، به نظرات فعالان اصناف که با حضور نزدیک به سه میلیون و ۲۰۰ هزار واحد صنفی در سراسر کشور، بزرگ‌ترین تشکل فعالان اقتصادی کشور محسوب می‌شوند نیز توجه جدی دارد؛ زیرا بدون شک اشتغال و معاش چندین میلیون نفر از جمعیت کشور در این حوزه تعریف می‌شود. از سوی دیگر در سمت تقاضا نیز همواره با تأکید بر حقوق مصرف‌کنندگان، با اتخاذ سیاست‌های متناسب، سعی شده است تا حتی‌الامکان و در دایره شرایط و اقتضائات، کالای باکیفیت و با قیمت رقابتی به دست مصرف‌کننده برسد.

در امر تنظیم بازار، سیاست مصرحی که بارها اعلام شده و بار دیگر بر آن تأکید می‌شود، اتخاذ جایگاه حاکمیتی سیاست‌گذار توسط وزارت صمت به عنوان دستگاه دولتی و اعمال ظرفیت‌های بازرسی و نظارتی در سطح کلان حاکمیتی و در عین حال سپردن نقش اجرایی نظارت و تنظیم بازار به خود اصناف است. به عبارت دیگر، وزارت صمت تلاش خود را برای «کمک به رونق تولید» و «استفاده مدیریت‌شده از واردات» در جهت بهبود عرضه به کار می‌بندد و در نظارت بر توزیع و تنظیم بازار نیز با هدف تقویت بخش خصوصی که مورد تأکید مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و رئیس‌جمهور محترم است، ظرفیت‌های اصناف را به کار گرفته است. (این البته به معنی رهاکردن بازار نیست، بلکه سپردن مسئولیت تنظیمی به فعالان صنفی و ایفای نقش اصلی دولت به عنوان سیاست‌گذار کلان است).

بر اساس سیاست پیش‌گفته، امسال با کمی تفاوت نسبت به سال‌های قبل، طرح‌های سه‌گانه‌ای ذیل برنامه «عید تا عید» به صورت مشترک توسط اصناف و وزارت صمت برای مدیریت بازار عید نوروز و ماه مبارک رمضان در سراسر کشور اجرا شده است. جزئیات این سه طرح که در رسانه‌های کشور تشریح شده و به عنوان مثال در مصاحبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ جناب آقای مهدی امیدوار عضو و سخنگوی هیئت‌رئیسه اتاق اصناف ایران تشریح شده به صورت خلاصه به شرح زیر است:

فروش فوق‌العاده (طرح اول): بر اساس ظرفیت‌های قانونی و با مجوزی که اتحادیه‌ها و اتاق‌های اصناف به واحدهای صنفی ارائه می‌دهند، فروش‌های فوق‌العاده اجرا شد که تا تاریخ مصاحبه مذکور، حدود ۳۸ هزار واحد صنفی (ذیل ۴۰۰ اتاق اصناف ایران) برای دریافت مجوز فروش فوق‌العاده ثبت‌نام کرده بودند. به گفته ایشان، این میزان از استقبال، نویدبخش بازاری خوب با قیمت مناسب و باکیفیت برای واحدهای صنفی است و مردم عزیز نیز می‌توانند کالای باکیفیت را با قیمت مناسب در واحدهای صنفی تهیه کنند.

فروش اعتباری (طرح دوم): این طرح با همکاری وزارت صمت، اتاق اصناف ایران، و بانک تجارت اجرا شده که طی آن، واحدهای صنفی به بانک تجارت مراجعه کرده و برنامه کاربردی (اپلیکیشن) مربوطه یا دستگاه کارتخوان را تأمین کنند. مردم عزیز نیز ضمن اعتبارسنجی از سوی بانک، کارت اعتباری به مبلغ ۲۰ میلیون تومان را تهیه کرده و می‌توانند تا روز عید فطر از این واحدهای صنفی خرید کنند و ۵ اردیبهشت توسط بانک با واحدهای صنفی تسویه می‌شود. تا زمان انتشار مصاحبه مذکور، صد هزار کارت اعتباری ۲۰ میلیون تومانی از بانک تجارت دریافت شده است. لازم به ذکر است، در این طرح، لوازمی همچون کیف و کفش، پوشاک، کالای اساسی، لوازم خانگی و... عرضه می‌شود. نمایشگاه‌های عرضه مستقیم (طرح سوم): این طرح نیز با همکاری سازمان‌های صمت و با مدیریت اتاق‌های اصناف شهرستان‌ها برگزار می‌شود. به گفته سخنگوی هیئت رئیسه اتاق اصناف ایران، یکی از اقدامات مثبت امسال این است که مجوز برگزاری نمایشگاه و نظارت آن فقط به اتاق‌های اصناف داده شد و همین موجب افزایش کیفیت و کاهش قیمت کالا در نمایشگاه‌های عرضه مستقیم خواهد بود. حدود ۳۸۰ نمایشگاه بهاره از اول اسفند برنامه‌ریزی شده و هر کدام حدود یک هفته برپا بوده است. میزان تخفیف قیمت کالا در این نمایشگاه‌ها بین ۱۰ تا ۱۵ درصد بوده است و با نظارت اتحادیه‌ها تخفیف‌های بیشتری هم اعمال شده است. این نمایشگاه‌ها حول محور کالای اساسی، کیف و کفش، پوشاک، میوه و تره‌بار، گوشت و مواد پروتئینی برپا شده است. عضو هیئت رئیسه اتاق اصناف ایران در این مصاحبه اظهار کردند، اتاق اصناف ایران تأکید بسیار زیادی بر تشدید نظارت بر عملکرد واحدهای صنفی در ایام خاص دارد. به این جهت هزارو ۵۰۰ بازرس در ۴۰۰ اتاق اصناف به صورت دو شیفت مشغول به کار هستند. علاوه بر این بر اساس بند (ط) ماده ۳۰، اتحادیه‌ها نیز مجاز هستند از بازرسان خود برای نظارت بر بازار استفاده کنند. همچنین گشت‌های مشترک با سازمان‌های صمت، تعزیرات و دستگاه‌های مربوطه برگزار خواهد شد. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود با سه طرح پیش‌گفته که با مشارکت اتاق اصناف و واحدهای صنفی، وزارت صمت و سازمان‌های تابعه، دستگاه‌های نظارتی و شبکه‌های بانکی و سامانه‌های پرداخت، تلاش وسیعی برای ایجاد دسترسی هموطنان عزیز به طیف وسیعی از کالاهای مورد نیاز در ماه مبارک رمضان و شب عید فراهم شده است تا علاوه بر ایجاد رونق در کسب‌وکارهای مرتبط با تولید و توزیع، بخش قابل توجهی از مایحتاج مورد نیاز مصرف‌کنندگان نیز با قیمت مناسب در بازارهای متفاوت ایجادشده توسط خود فعالان بازار تأمین شود. از مهم‌ترین نکاتی که در طرح دوم یعنی «عید تا عید» توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت طراحی شده، راه‌اندازی شیوه خرید غیرتورم‌زای اعتباری کالا با سود صفر است که با تمدید و گسترش آن، شاهد آثار مثبتی هم برای بخش‌های تولید و توزیع و هم برای مصرف‌کننده نهایی خواهیم بود. جزئیات این طرح در آدرس اینترنتی https://eidtaeid.ir قابل مشاهده است و در صورت نیاز به ارائه اطلاعات بیشتر درباره این طرح، آمادگی لازم برای تشریح تکمیلی طرح وجود دارد. علاوه بر موارد پیش‌گفته، «سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان» به عنوان دستگاه تنظیم‌کننده و ناظر وزارت صمت، در تمام ایام سال و به ویژه در ماه‌های پایانی، ضمن اتخاذ تمهیدات لازم و تقویت بازرسی‌ها و تشدید نظارت‌ها، در کنار سایر دستگاه‌های مسئول به ایفای نقش خود در بخش دولتی برای نظارت بر بازار فعالیت مستمر و پیوسته داشته و دارد. در پایان از آن روزنامه محترم و همه فعالان ارجمند رسانه انتظار می‌رود تا با بررسی دقیق ابعاد موضوع و تنظیم و نشر گزارش دقیق مبتنی بر واقع، نهادهای فعال در بخش‌های خصوصی و حاکمیتی را که برای ایجاد آرامش در بازار و بهبود شرایط معیشتی هموطنان تلاش می‌کنند، یاری رسانند».

«شرق» تحرکات جمهوری آذربایجان برای افتتاح مجدد سفارت در تهران را به موازات ارتقای روابط با اسرائیل بررسی می‌کند

تهدیدها و فرصت‌های یک رفاقت دیپلماتیک

عبدالرحمن فتح‌الهی: پنجشنبه هفته گذشته بود که سیدعباس موسوی، سفیر کشورمان در باکو، در گفت‌وگویی با «باکو تی» با بیان اینکه به‌زودی شاهد ازسرگیری فعالیت سفارت جمهوری آذربایجان در تهران خواهیم بود، خبر داد که هیئتی برای آماده‌سازی مقدمات به تهران سفر کرده است. هم‌زمان پرویز شهبازاف، وزیر انرژی جمهوری آذربایجان هم عصر روز پنجشنبه در صدر هیئتی و به دعوت همتای ایرانی خود به منظور گفت‌وگو و تبادل نظر درباره توسعه همکاری‌های دو کشور در حوزه انرژی وارد تهران شد.

پیرو گفته‌های سیدعباس موسوی، پانزدهم اسفندماه نیز حسین امیرعبداللهیان در حاشیه نشست سازمان همکاری اسلامی در جده و در جمع خبرنگاران رایزنی‌های خود با وزیر خارجه جمهوری آذربایجان برای بازگشت دیپلمات‌های آذربایجانی به ایران را تشریح کرد. او متذکر شد که در دیدار با وزیر خارجه آذربایجان توافق شد که با توجه به برگزاری دادگاه ضارب دیپلمات آذربایجانی و محاکمه‌ای که انجام شده، برای اعزام هیئت دیپلماتیک آذربایجان به تهران اقدامات لازم در آینده نزدیک انجام شود.

با توجه به مجموعه تحرکات مقامات آذربایجان این گمانه مطرح است که آغاز دور جدید ریاست‌جمهوری الهام علی‌اف به‌مثابه بازشدن فصل جدیدی از سیاست خارجی منطقه‌ای باکو خواهد بود که بخشی از آن هم در تنش‌زدایی روابط با جمهوری اسلامی ایران خود را نشان خواهد داد. با این حال در مقابل، این گزاره نیز وجود دارد که آیا جمهوری آذربایجان سعی دارد از موقعیت تهران و ازسرگیری مناسبات با ایران در راستای ارتقای هرچه بیشتر روابط با اسرائیل استفاده کند؟ به بیان دیگر باکو با سیاست خارجی همه‌جانبه و موازنه‌گر به دنبال استفاده هم‌زمان از مناسبات با تهران و تل‌آویو است که بتواند اهرم‌های فشار برای کسب منافع خود را در منطقه داشته باشد؛ کمااینکه قبل‌تر هم کشوری مانند عربستان سعودی سعی در تجربه‌کردن این نوع سیاست خارجی موازنه‌گرا داشت.

نگرانی تهران از نفوذ اسرائیل در آذربایجان

درهمین‌باره محسن پاک‌آیین در گفت‌وگو با «شرق» ابتدا با دفاع از مجموعه تحرکات تنش‌زدایانه دولت رئیسی، تأکید دارد که به همان اندازه جمهوری آذربایجان هم در مسیر ارتقای روابط با تهران گام برداشته است. سفیر پیشین ایران در آذربایجان در ادامه سفرهای حسین امیرعبداللهیان و مهرداد بذرپاش به‌عنوان وزرای امور خارجه و راه و شهرسازی به آذربایجان و حضور و دیدارهای متقابل مقامات باکو مانند شاهین مصطفی‌یف، معاون نخست‌وزیر آذربایجان به ایران را ازجمله تحرکات مثبت دو طرف ارزیابی می‌کند که به گفته او به برداشته‌شدن هرچه بیشتر و بهتر موانع و چالش‌ها بر سر ازسرگیری روابط دو کشور کمک خواهد کرد. دیپلمات ارشد کشورمان، برگزاری دادگاه ضارب سفارت جمهوری آذربایجان در تهران را اقدام مؤثر دیگر ایران می‌داند که به نظر او در سال ۱۴۰۳ به نتیجه و رأی نهایی خواهد رسید؛ بنابراین تقریبا مانعی برای بازگشایی سفارت آذربایجان در تهران و برقراری مجدد روابط بین دو کشور باقی نمی‌ماند؛ بنابراین پاک‌آیین با در نظر گرفتن اقدام باکو برای اعزام هیئت دیپلماتیک در راستای ارزیابی برای افتتاح مجدد سفارت، آن را گام عملی در نظر می‌گیرد که نتایج آن برای سال آتی شمسی خود را نشان خواهد داد. این کارشناس ارشد حوزه قفقاز ضمن یادآوری پایان جنگ مرزی میان جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان باور دارد که تنش‌های مرزی و برخی ادعاهای باکو در قبال استان سیونیک مبنی بر عملیاتی‌کردن دالان زنگزور هم کنار رفته است. در نتیجه از منظر این دیپلمات با انعقاد توافق صلح در آینده نزدیک، زمینه برای کم‌رنگ‌ترشدن سایه جنگ و ناامنی در منطقه فراهم خواهد شد. سفیر اسبق جمهوری اسلامی ایران در آذربایجان، ابتکار عمل تهران درباره کریدور ارس را هم یک اقدام مثبت دیگر می‌داند که باعث شده است ایران با اجازه‌دادن به آذربایجان برای افتتاح راه‌آهن از آغدان به نخجوان، عملا تهدید قطع مرزهای مشترک ایران و ارمنستان با دالان زنگزور را هم به صفر برساند. محسن پاک‌آیین در ادامه گپ‌وگفتش با «شرق»، اگرچه روند ارتقای روابط جمهوری آذربایجان و جمهوری اسلامی ایران را مثبت ارزیابی می‌کند؛ درعین‌حال به نگرانی کانونی و محوری تهران هم اذعان دارد و معتقد است که برخی تلاش‌ها در راستای افزایش نفوذ اسرائیل در آذربایجان و قره‌باغ همواره از نگرانی‌های جدی تهران به شمار رفته است و در همه سفرها و دیدارهای مقامات ایران با باکو به این مسئله اشاره شده است. دیپلمات ارشد کشورمان یادآور می‌شود که بعد از کشتار و جنایت اسرائیل در غزه انتظار این بود که جمهوری آذربایجان مسیر صادرات نفت خود به اسرائیل و خرید سلاح از این رژیم را قطع کند که متأسفانه تاکنون انجام نشده است و همین دست مراودات عملا به‌عنوان سوخت موتور کشتار اسرائیل در غزه عمل کرده است.

اسرائیل دوم در آذربایجان؟!

پیرو گفته‌های محسن پاک‌آیین، نشریه نیوزویک در گزارشی به سیاست معنادار و توأمان باکو در قبال تهران و تل‌آویو می‌پردازد و تأکید دارد که «بهبود روابط تهران با آذربایجان با وجود گسترش همکاری‌های باکو-تل‌آویو نشان‌دهنده یک تغییر مهم در منطقه‌ای است که در محل تلاقی کریدورهای بین‌المللی و منافع متضاد قدرت‌های بزرگ ازجمله روسیه و ایالات متحده قرار دارد؛ اما اختلافات ریشه‌دار در منطقه قفقاز و مناطق پیرامونی آن همچنان می‌تواند رقابت‌ها را شعله‌ور کرده و به شراکت در حال رشد میان باکو و تهران آسیب بزند». به نوشته انتخاب که مطلب نیوزویک را منتشر کرده «چند روز پس از درگرفتن جنگ بین اسرائیل و حماس در اکتبر سال گذشته میلادی، ایران یک موافقت‌نامه مهم با جمهوری آذربایجان در زمینه ایجاد مسیری ترانزیتی، تحت عنوان کریدور ارس به امضا رساند که امکان دسترسی آذربایجان به استان خودمختار خود نخجوان از طریق خاک ایران را فراهم می‌کند. این توافق یک گام حیاتی در مسیر جلوگیری از شکل‌گیری یک مسیر جایگزین بحث‌برانگیزتر تحت عنوان کریدور زنگزور است که در راستای تلاش‌های آذربایجان برای عبور از خاک کشور رقیب ارمنستان مطرح شده بود؛ اما به گفته امیل اودالیانی، استاد دانشگاه اروپایی تفلیس، این به آن معنا نیست که جمهوری اسلامی ایران از توازن قوا در قفقاز جنوبی خشنود است».

اودالیانی ادامه داد «ایران و آذربایجان هر دو به ترمیم روابط علاقه‌مند هستند؛ زیرا تجارت میان آنها رشد می‌کند، عملیات کریدور مواصلاتی شمال-جنوب در حال پیشرفت است و به نظر می‌رسد که باکو بلندپروازی‌های خود درباره گشایش کریدور زنگزور را کنار گذاشته است. باوجوداین مسائل تنش‌زای قدیمی ازجمله گسترش آرام و بی‌سروصدای روابط آذربایجان و اسرائیل همچنان روابط باکو و تهران را تهدید می‌کند؛ چراکه اسرائیل درحال‌حاضر اصلی‌ترین تأمین‌کننده نیازهای تسلیحاتی آذربایجان است و به اصلی‌ترین مشتری نفت این کشور نیز تبدیل شده است و دو طرف همچنین مکانیسم‌های به‌اشتراک‌گذاری اطلاعات در حوزه‌های موضوع همکاری را ایجاد کرده‌اند».

احمد کاظمی، استاد حقوق بین‌الملل و محقق ارشد مؤسسه اوراسیا در تهران هم می‌گوید «گرم‌شدن روابط آذربایجان و اسرائیل، نگرانی ایران درباره استقرار یک «اسرائیل دوم» در قفقاز را برانگیخته است. این عنوان به صورت سنتی به دیگر منطقه واقع در همسایگی ایران، یعنی اقلیم کردستان عراق اطلاق می‌شد که گاه و بی‌گاه هدف حملات موشکی ایران قرار می‌گیرد و در جدیدترین مورد در ماه ژانویه یک مقر جاسوسی موساد در شهر اربیل اقلیم هدف قرار گرفت. ایران مانند عراق، سوریه و ترکیه جمعیت کُرد درخورتوجهی دارد». امیر علیپور دیگر کارشناسی بود که در تبیین کلیدواژه «اسرائیل دوم در آذربایجان» به موازات تأیید و صحه‌گذاشتن بر آن، در گفت‌وگو با «شرق» یادآور می‌شود که «دو نقطه عطف جدی یعنی وقوع جنگ دوم قره‌باغ در سپتامبر سال ۲۰۲۰ و همچنین وقوع عملیات طوفان‌الاقصی در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ و متعاقب آن آغاز جنگ حماس و اسرائیل، عملا به اوج‌گیری بیش‌ازپیش روابط اقتصادی، تجاری، سیاسی، دیپلماتیک، امنیتی، انرژی، لجستیک، تسلیحاتی و نظامی بین باکو و تل‌آویو منجر شده است». ازاین‌رو تحلیلگر ارشد حوزه قفقاز اذعان دارد که جمهوری آذربایجان تصمیم گرفته ضمن تنش‌زدایی نسبی در روابط خود با ایران از طریق بازگشایی سفارتش در تهران به شکل جدی‌تری مناسبات همه‌جانبه خود با اسرائیل را ارتقا دهد که به گفته علیپور یقینا می‌تواند در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و طولانی‌مدت، تهدیدات بالقوه و حتی بالفعلی برای منافع و امنیت ایران باشد. علیپور این هشدار را هم می‌دهد که «اگر بپذیریم اسرائیل بعد از پایان عملیات خود در غزه به شکل جدی‌تری سراغ ایران را خواهد گرفت و هم‌زمان از درگیری مستقیم با ایران هم حذر دارد، بنابراین به نظر می‌رسد شاهد اوج‌گیری عملیات‌های تروریستی، خرابکاری هسته‌ای و نظایر آن خواهیم بود که احتمالا بخشی از لجستیک و تأمین سرزمینی آن می‌تواند در قره‌باغ و آذربایجان صورت بگیرد که سابقه و پیشینه این امر مشخصا در سرقت اسناد هسته‌ای و ترور فخری‌زاده به گفته و گواه مقامات امنیتی وجود دارد و از سوی دیگر وضعیت ژئوپلیتیکی منطقه قفقاز جنوبی و نزدیکی آن به تهران توجه اسرائیل را برای افزایش نفوذ در این منطقه دو چندان خواهد کرد».

باکو درصدد دورزدن تهران با کارت تل‌آویو!

بااین‌حال محسن پاک‌آیین در ادامه گپ و گفت خود با «شرق»، ارزیابی احمد کاظمی و امیر علیپور مبنی بر گزاره‌ای به نام اسرائیل دوم در جمهوری آذربایجان را یک کلیدواژه اغراق‌آمیز می‌داند که انطباقی با واقعیت‌های میدانی و سیاسی ندارد. به گفته سفیر اسبق جمهوری اسلامی ایران در آذربایجان، اساسا بستری برای افزایش نفوذ اسرائیل در جمهوری آذربایجان وجود ندارد تا جایی که به زعم او، هیچ مدرک متقن و قابل استنادی هم در دسترس نیست که ادعای برخی کارشناسان مبنی بر اوج‌گیری نفوذ اسرائیل در جمهوری آذربایجان بعد از جنگ دوم قره‌باغ و نیز بعد از وقوع عملیات طوفان الاقصی و جنگ حماس و اسرائیل را ثابت کند. هرچند محسن پاک‌آیین، وجود نفوذ و تحرکات اسرائیل در خاک آذربایجان و قره‌باغ را منکر نمی‌شود و به آن اذعان و اعتراف دارد، اما در عین حال به «شرق» می‌گوید: «مواضع رسانه‌ای و موج‌سواری سیاسی و کارشناسی می‌تواند فضا را برای بهبود روابط تهران و باکو تیره کند». از دید پاک‌آیین، ابتدا باید روی نقاط مشترک، مثبت و سازنده برای ازسرگیری روابط دو کشور مانور بیشتری داد و پس از آن با جلب اعتماد، نسبت به رفع نگرانی‌های خود درخصوص روابط با جمهوری آذربایجان و اسرائیل اقدام کرد. با این حال احسان موحدیان، دیگر کارشناسی بود که در گفت‌وگو با «شرق» از اساس گفته‌های محسن پاک‌آیین را رد می‌کند و معتقد است «اگر تهران دست به تغییر ریل گذاری در مناسبات با جمهوری آذربایجان نزند، باید در آینده منتظر تهدیدهای بیشتری از سمت باکو باشد». به گفته این تحلیلگر ارشد مسائل قفقاز، «تهران نمی‌تواند به امید آنکه جمهوری آذربایجان با افتتاح سفارت در تهران، روابط خود با اسرائیل را مدیریت کند، مماشاتی در برابر آذربایجان داشته باشد. چراکه این مماشات و انفعال تنها به وقیح‌ترشدن آنها منجر خواهد شد». موحدیان در یک ارزیابی دیگر که کاملا در تضاد با تحلیل پیشین محسن پاک‌آیین قرار دارد به نوع رفتار ۳۰ ساله ایران در قفقاز اشاره می‌کند که به نفوذ اسرائیل در همه مناسبات سیاسی، دیپلماتیک، اقتصادی، تجاری، انرژی و حتی رسانه‌ای و فرهنگی در آذربایجان منجر شده است. لذا این تحلیلگر، بیش از گذشته موج تحرکات اسرائیل در قفقاز و قره‌باغ را جدی‌تر از هر زمان دیگر می‌داند.

با این نکاتی که عنوان شد، موحدیان انتظار دارد که با ازسرگیری روابط باکو و تهران و بازگشایی مجدد سفارت جمهوری آذربایجان در خاک ایران، توجه بیشتری به منافع ملی شود و در این راستا مسائل حل‌نشده با باکو در دستور کار قرار گیرد که مهم‌ترین آن موضوع تهدید اسرائیل از خاک آذربایجان و از طرف دیگر چالش و بحران حل‌نشده‌ای به نام دالان جعلی و موهوم زنگزور است که این کارشناس برخلاف محسن پاک‌آیین تأکید دارد همچنان در دستور کار ترکیه، جمهوری آذربایجان، اسرائیل و انگلستان است که در نهایت به قطع مناسبات مرزی ایران با جمهوری ارمنستان منجر شود و تهران به نوعی در خفگی و حصر ژئوپلیتیک قرار گیرد.

موحدیان در تشریح بیشتر تحلیل خود به ادعاهای جدید و در عین حال زیاده‌خواهانه جمهوری آذربایجان درخصوص تمامیت ارضی جمهوری ارمنستان اشاره دارد که معتقد است «باکو ذیل آن سعی دارد برخی از روستاهای این کشور (جمهوری ارمنستان)، هم‌مرز با گرجستان و همچنین چند روستا به ویژه روستای تیگراناشن در استان سیونیک و نزدیک مرزهای ایران را به خاک خود ملحق کند» که به گفته این کارشناس، «اگر چنین اتفاقی روی دهد عملا جمهوری آذربایجان خواهد توانست بدون اشغال کامل استان سیونیک و در دست گرفتن این روستاها از نظر نزدیکی مرزهای ایران، اولا روابط ریلی و ترانزیتی جمهوری ارمنستان و جمهوری اسلامی ایران را به طور کامل قطع کند و از طرف دیگر دالان موهوم و جعلی زنگزور را هم راه‌اندازی کند».

ازاین‌رو موحدیان در ادامه ارزیابی خود به شکل جدی بر این نکته تأکید دارد که در صورت بازگشایی سفارت جمهوری آذربایجان در تهران و ادامه مماشات تهران و نادیده‌گرفتن این دو تهدید جدی از سوی باکو، یقینا ایران نه تنها تهدید مستقیم اسرائیل را برای خود خریده است، بلکه در مقابل، نقش و جایگاه ایران در منطقه قفقاز هم کم‌رنگ‌تر خواهد شد». در نتیجه این تحلیلگر ارشد حوزه اوراسیا تصریح می‌کند که «تلاش برای بازگشایی سفارت آذربایجان در تهران باید به معنای مذاکرات صریح و بی‌پرده با باکو در قبال این دو تهدید باشد». در غیر این صورت موحدیان متذکر می‌شود که «روند زیاده‌خواهانه جمهوری آذربایجان متوقف نخواهد شد و در ادامه امکان دارد باکو به برخی از مناطق ایران هم چشم طمع داشته باشند، کما اینکه سعی دارد برخی از روستاها و مناطق ارمنستان را به خود ملحق کند».

دوره جدید ریاست‌جمهوری علی‌اف، فرصت یا تهدید؟!

درخصوص چگونگی و کیفیت برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در جمهوری آذربایجان از یک سو محسن پاک‌آیین در ادامه گپ و گفت با «شرق» با خودداری از ارائه تحلیلش پیرامون نحوه انتخابات اخیر در آذربایجان و تأکید بر این نکته که «برگزاری و کیفیت انتخابات در هر کشور موضوع داخلی است و نباید به آن ورود کرد»، صرفا به این موضوع اشاره دارد که «آغاز دور جدید ریاست‌جمهوری در آذربایجان می‌تواند سرفصل تازه‌ای برای بهبود مناسبات منطقه‌ای باکو و به خصوص روابط جمهوری آذربایجان و جمهوری اسلامی ایران باشد». اما احسان موحدیان صراحتا با زیر سؤال بردن کیفیت انتخابات هفتم فوریه ۲۰۲۴ (۱۸ بهمن ۱۴۰۲) ریاست‌جمهوری آذربایجان تأکید دارد که «شکل این انتخابات آن‌قدر غیرقابل دفاع و فرمالیته بود که چندان مورد توجه جدی رسانه‌ای در کشورهای منطقه و جهان و حتی محافل تحلیلی در غرب هم قرار نگرفت، چون پیشاپیش معلوم بود که سعی خواهد شد از دل به اصطلاح انتخابات، تنها الهام علی‌اف و آن هم با بیشترین آمار مشارکت و رأی به او به عنوان رئیس‌جمهور معرفی شود». لذا به گفته این کارشناس، «حضور دیگر نامزدها و موارد حاشیه‌ای چون تقلب در برخی صندوق‌ها چیزی بیشتر از شوخی رسانه‌ای نبود». موحدیان با زیر سؤال بردن کیفیت و نحوه انتخابات ریاست‌جمهوری آذربایجان در ادامه ارزیابی خود، سرفصل جدی‌تری را باز می‌کند و آن ناظر به چرایی برگزاری زودهنگام انتخابات ریاست‌جمهوری در آذربایجان است که به زعم این کارشناس، می‌تواند دال بر این باشد که علی‌اف به پشتوانه ترکیه، اسرائیل و انگلستان سعی کرده با برگزاری زودهنگام انتخابات ریاست‌جمهوری در آذربایجان، طرح‌های خود درخصوص دالان زنگزور را پیش ببرد. به باور موحدیان، «الهام علی‌اف با سوارشدن بر موج تصرف قره‌باغ سعی کرد با برگزاری انتخابات زودهنگام، نوعی مشروعیت را برای طرح‌های خود فراهم کند». لذا از منظر او، «برگزاری انتخابات زودهنگام به منزله آن است که باکو سعی دارد طی ماه‌های آتی، زیاده‌خواهی‌های ژئوپلیتیک خود در قفقاز جنوبی را کلید بزند». پیرو تحلیل احسان موحدیان، انتخابات ریاست‌جمهوری آذربایجان برای دومین بار به طور فوق‌العاده برگزار شد؛ اولین مورد در سال ۲۰۱۸ رخ داد، زمانی که انتخابات در ابتدا به جای اکتبر (آبان) در آوریل (فروردین) برگزار شد. در دومین مورد، انتخاباتی که ابتدا برای سال ۲۰۲۵ برنامه‌ریزی شده بود، حدود یک سال و نیم زودتر و در هفتم فوریه ۲۰۲۴ (۱۸ بهمن ۱۴۰۲) برگزار شد. با در نظر گرفتن مجموعه این نکات، موحدیان در جمع‌بندی یادآور می‌شود که «با این شکل از برگزاری انتخابات زودهنگام در آذربایجان، تهران می‌بایست حضور جدی‌تر و پررنگ‌تری در استان سیونیک داشته باشد، در غیر این صورت دالان زنگزور در دستور کار باکو، آنکارا، لندن و تل‌آویو خواهد بود و نهایتا به قطع مرزهای مشترک ایران و ارمنستان منتهی خواهد شد».

خبر

کمک دو میلیارد تومانی رهبر انقلاب برای آزادی زندانیان نیازمند

در آستانه برگزاری سی‌وهفتمین جشن گلریزان ستاد دیه کشور ویژه کمک به آزادی زندانیان نیازمند، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی، مبلغ ۲۰ میلیارد ریال به این امر خداپسندانه اختصاص دادند. جشن گلریزان هر سال در ماه مبارک رمضان، به همت ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند با حضور جمعی از مسئولان و خیرین نیکوکار در تهران و شهرهای مختلف کشور برگزار می‌شود.

طحان‌نظیف سخنگوی شورای نگهبان؛

انتخابات الکترونیکی در مرحله دوم نیز برگزار می‌شود

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای نگهبان، هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان، به اعلام صحت انتخابات مجلس شورای اسلامی در ۵۲ حوزه انتخابیه از ۱۱ استان پرداخت. او دراین‌باره گفت: تا ۱۷ اسفندماه گزارش تخلفات را دریافت کردیم که مورد بررسی قرار دادیم که تاکنون صحت انتخابات در ۵۲ حوزه انتخابیه از ۱۱ استان اردبیل، ایلام، خراسان جنوبی، زنجان، خراسان رضوی، خراسان شمالی، کردستان، قزوین، قم، لرستان و مرکزی توسط شورای نگهبان مورد تأیید قرار گرفت. طحان‌نظیف در پاسخ به سؤالی درباره تخلفات انتخاباتی و احتمال رد صحت انتخابات در برخی از حوزه انتخابیه گفت: انتخابات ۱۱ اسفند در کمال سلامت برگزار شده و در انتخابات با مشکل خاصی مواجه نبودیم. البته گزارش‌هایی را دریافت کردیم که در حال بررسی این گزارش‌ها هستیم. برخی از گزارش‌ها ممکن است مستندات کافی نداشته و امکان پیگیری هم نداشته باشد. وی همچنین در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه ارزیابی شما از چهار حوزه انتخابیه که به‌صورت کاملا الکترونیک برگزار شد، چیست؟ گفت: هم روز انتخابات و هم بعد از آن نسبت به چهار حوزه‌ای که انتخابات تمام الکترونیک برگزار شد، ارزیابی‌هایی را داشتیم و الحمدالله باید عرض کنم که رضایت نسبی را در این خصوص شاهد بودیم و با مشکل خاصی مواجه نبودیم و رضایت‌بخش بود. در دور دوم انتخابات هم بنا بر این است که ان‌شاءالله اگر هماهنگی‌ها انجام شود و به نتیجه برسد، در حوزه‌های انتخابیه بیشتری بحث انتخابات تمام الکترونیک را داشته باشیم.

واکنش وزارت جهاد کشاورزی به یک گزارش

وزارت جهاد کشاورزی در واکنش به گزارش «شرق» با تیتر «بازار عید بدون نظارت؟» توضیحاتی ارسال کرده که مطابق قانون مطبوعات عینا منتشر می‌شود. «در پاسخ به وضعیت نظارت بر بازار به دلیل مسئولیت نظارتی وزارت جهاد کشاورزی که به تازگی از سوی رئیس دولت ابلاغ شده است، نکاتی چند به آگاهی می‌رساند. بر اساس ابلاغ رئیس‌جمهور، وزارت جهاد کشاورزی مسئولیت تولید و تأمین محصولات و کالاهای اساسی مورد نیاز تا قبل از توزیع و عرضه را به عهده دارد و کنترل فروش و عرضه در سراسر کشور به وزارت صمت و دادگستری (تعزیرات) سپرده شده است. وزارت جهاد کشاورزی بنا بر اصل فراوانی محصول و سیاست بازاررسانی کافی، در حال حاضر بیش از ۵.۱ برابر نیاز کشور به کالاهای اساسی را تأمین و تدارک دیده است. مرغ تولیدی حاصل از جوجه‌ریزی ۱۵۲ میلیون قطعه‌ای بهمن ماه به وفور در بازار موجود است و واردات گوشت گرم و منجمد مورد نیاز خانوار و صنایع از مبادی متنوع ادامه دارد و در روزهای آینده بر میزان آن افزوده می‌شود. در بعد نظارت بر بازار هم مسعود امراللهی مدیرکل دفتر نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی از دستور وزیر جهاد کشاورزی مبنی بر تشدید نظارت برای تأمین مایحتاج عمومی مردم در ماه رمضان مانند شکر، خرما، حبوبات و اقلام دیگر، خبر داده است و بر انجام اقدامات لازم تا رسیدن بازار ماه رمضان به آرامش کامل تأکید کرده است. امراللهی گفته: وزارت جهاد کشاورزی مسئول تأمین بازار از میوه شب عید تا خرمای ماه رمضان، شکر، برنج و است؛ بنابراین مصوب شد بازرسی بر تأمین کالاهای اساسی بر عهده وزارت جهاد کشاورزی و بازرسی بر بازار و توزیع بر عهده سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان باشد. در مورد سبد غذایی شامل پرتقال، خرما، سیب درختی، گوشت مرغ، گوشت قرمز و تخم‌مرغ و سایر اقلام بیش از نیاز کشور تدارک دیده شده است».